

Nader ecologisch onderzoek

Autorisatieblad

Versterken 150kV-net Haps-Boxmeer-Venray

Nader ecologisch onderzoek

	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door	Gaag, DO van der	✓	28-09-2018
Gecontroleerd door	Kooij, CA van der	✓	28-09-2018
Vrijgegeven door	Arnold, WJ	✓	28-09-2018

Op dit autorisatieblad ontbreken de handtekeningen wegens de digitale verwerking van ons vrijgaveproces. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Versie historie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
2	Locatie en activiteiten	4
2.1	Locatie	4
2.2	Activiteiten	6
3	Methode	7
3.1	Vleermuizen	7
3.2	Amfibieën	8
3.3	Hazelworm	9
3.4	Kleine marterachtigen	11
4	Resultaten	12
4.1	Vleermuizen	12
4.2	Amfibieën	12
4.3	Hazelworm	12
4.4	Kleine marterachtigen	12
4.5	Overige waarnemingen	12
5	Conclusies en aanbevelingen	14
5.1	Vleermuizen	14
5.2	Amfibieën	15
5.3	Hazelworm	15
5.4	Grondgebonden zoogdieren	16
5.5	Samenvatting	17
6	Bronnen	19
	Colofon	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Elektriciteitswet is TenneT aangewezen als de netbeheerder voor het hoogspanningsnetwerk in Nederland. TenneT beheert het hoogspanningsnet in Nederland en in grote delen van Duitsland, in totaal meer dan 22.000 kilometer aan hoogspanningsverbindingen.

Over het hoogspanningsnetwerk wordt elektriciteit op 110.000 Volt (110kV) en hoger getransporteerd. Dit is nodig om een betrouwbare en ononderbroken levering van elektriciteit mogelijk te maken.

In Limburg wordt beperkt elektriciteit opgewekt. Om er voor te zorgen dat er voldoende elektriciteit beschikbaar is, moet er over het hoogspanningsnetwerk vooral stroom naar deze regio toe worden getransporteerd. Voor de toekomst zal de productie in dit deel van het net afnemen, zodat er meer aanvoer vanaf andere productielocaties nodig is. Het bestaande 150 kV-hoogspanningsnetwerk voldoet niet aan alle technische eisen om in deze toenemende behoefte te kunnen voorzien, en om bij verstoringen in de omgeving de leveringszekerheid te garanderen.

Om aan de technische eisen te voldoen, en om klaar te zijn voor de toekomstige situatie, is het voor TenneT noodzakelijk om het 150 kV-hoogspanningsnetwerk in Brabant en Limburg te versterken. Dit wordt onder meer gedaan door het doorvoeren van enkele wijzigingen ter hoogte van de hoogspanningsverbinding Haps-Boxmeer-Venray, gelegen in de gemeenten Boxmeer en Cuijk.

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of de werkzaamheden mogelijk effect hebben op beschermde natuurwaarden. Er is door Movares een ecologische quickscan uitgevoerd voor het project. Hierin is gekeken naar de ligging van beschermde natuurgebieden en naar mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten vanuit de Wet natuurbescherming (Movares 2018)[1]. Uit deze quickscan volgt ten aanzien van beschermde soorten dat er nader onderzoek nodig is naar:

- vleermuizen (vliegroutes);
- amfibieën (heikikker, poelkikker en rugstreeppad);
- hazelworm;
- kleine marterachtigen.

1.2 Doel

In voorliggende rapportage worden de resultaten van het nader onderzoek naar vleermuizen, amfibieën, hazelworm en kleine marterachtigen beschreven. Er wordt duidelijkheid gegeven over de uitkomsten van het aanvullend veldonderzoek en of het nodig is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

2 Locatie en activiteiten

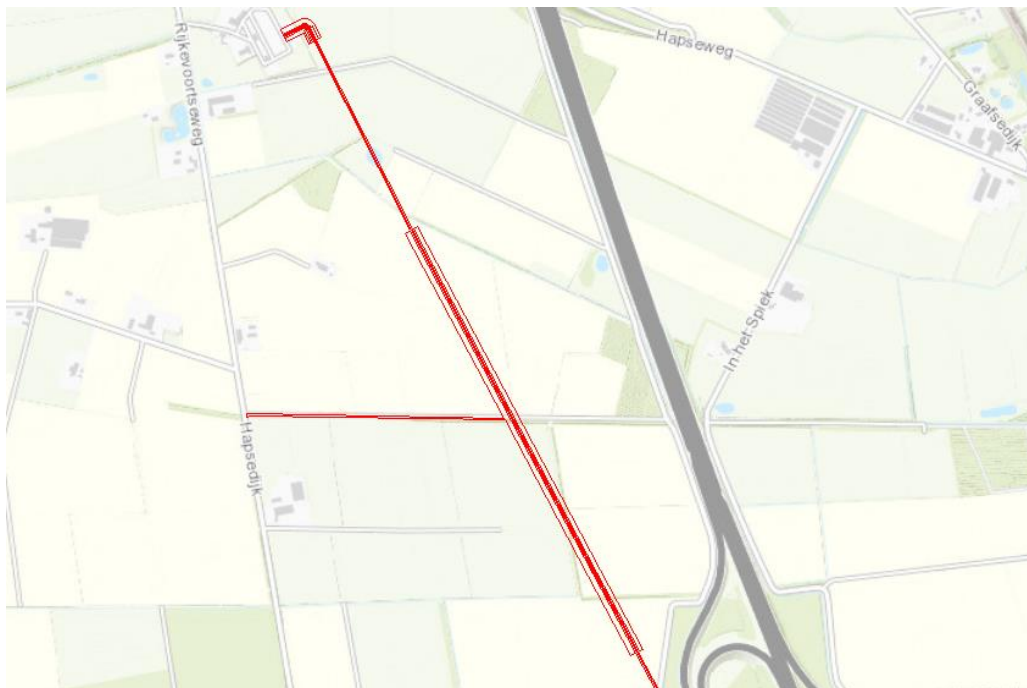
2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in de omgeving van Haps tot omgeving Boxmeer in de provincie Noord-Brabant. De kabel zal gelegd worden door voornamelijk landbouwgrond parallel aan de A73 (figuur 1). Tussen de percelen landbouwgrond zijn houtopstanden, bermen, sloten en ruigte aanwezig.

Delen van het traject (de enkele lijn in figuur 2 en 3) worden geboord. De bredere stukken in figuur 2 en 3 geven aan waar werkterrein en open ontgraving zal plaatsvinden ten behoeve van de aanleg van de kabel en het starten van de boringen.

Figuur 1: Topografische kaart met het projectgebied inclusief werkterreinen in rood. Ingezoomde kaarten staan in figuur 2 en 3.

Figuur 2: Topografische kaart met het projectgebied inclusief werkterreinen in rood. Bij enkele lijnen wordt geboord. Bij bredere stukken komt werkterrein. Ingezoomd op noordelijke deel.

Figuur 3: Topografische kaart met het projectgebied inclusief werkterreinen in rood. Bij enkele lijnen wordt geboord. Bij bredere stukken komt werkterrein. Ingezoomd op zuidelijke deel.

2.2 Activiteiten

Ten behoeve van het project “Versterken 150 kV-net Haps-Boxmeer” wordt een ondergrondse kabelverbinding aangelegd tussen Haps en Boxmeer.

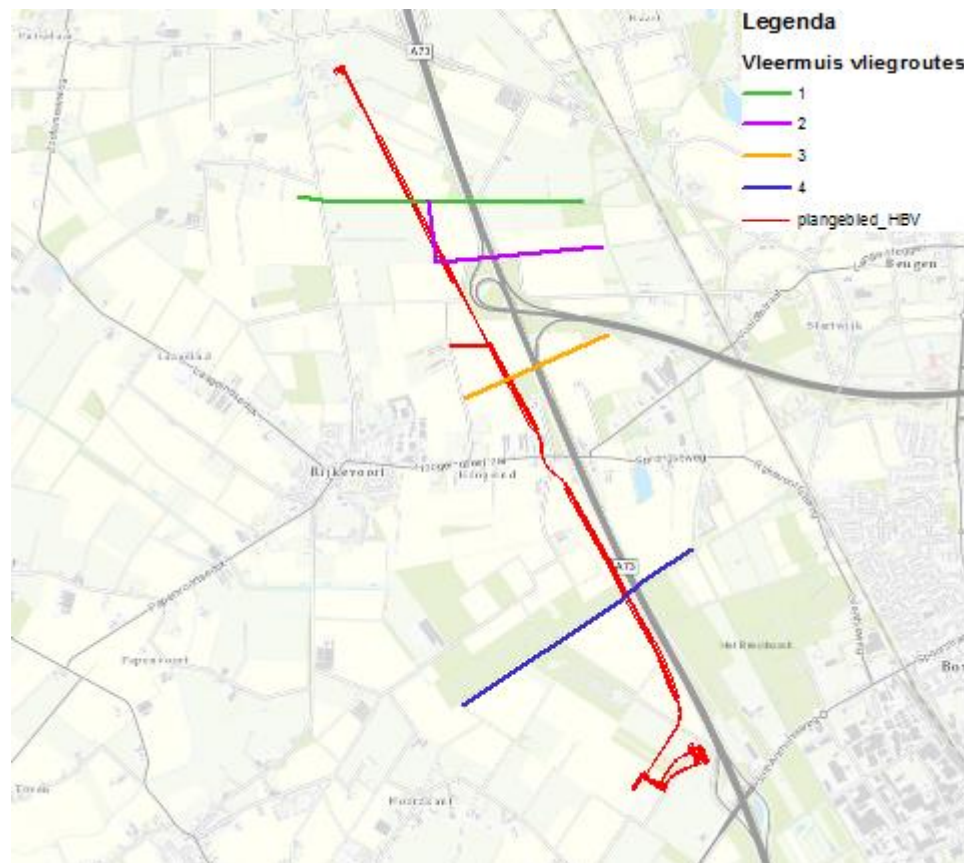
De volgende activiteiten zullen plaatsvinden in het plangebied:

- Afgravingen en aanleggen werkterreinen;
- Boringen tussen werkterreinen (ondergronds);
- Kappen bomen binnen plangebied;
- Dempen sloten.

3 Methode

3.1 Vleermuizen

Uit de quickscan van 2018 is gebleken dat er houtwallen aanwezig zijn die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen (figuur 4). Deze houtwallen worden doorsneden door de toekomstige 150kV kabel. Er is daarom onderzocht of het gaat om een essentiële vliegroute voor de vleermuizen.

Figuur 4: Plangebied met potentieel essentiële vliegroutes van vleermuizen.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur). Dit houdt in dat er twee bezoeken hebben plaatsgevonden van 2 uur lang waarbij is gekeken naar passerende vleermuizen. Één bezoek vond conform het vleermuisprotocol plaats tijdens de kraamperiode en de tweede minimaal 8 weken later. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector met time-expansion (Pettersen D240x). Hiermee zijn vertraagde opnames gemaakt. Verder is gebruikgemaakt van een Batlogger M. Hiermee is continue gecontroleerd op aanwezigheid van vleermuizen. Bij detectie zijn opnames gemaakt. Deze zijn naderhand door een ervaren ecooloog uitgelezen.

Er zijn steeds twee vliegroutes onderzocht op één avond door gebruik te maken van batloggers op één locatie en een batdetector op de andere.

Alle bezoeken zijn beschreven in tabel 2. Hierin is ook beschreven hoe laat het onderzoek heeft plaatsgevonden en welke weersomstandigheden er waren ten tijde van het onderzoek.

Tabel 2: Bezoekdata voor het vleermuisonderzoek voor de 4 vliegroutes. Begintijd, eindtijd en weer zijn aangegeven.

Datum	Locatie	Start tijd	Eind tijd	Weer
06-06-2018	vliegroute 4 en 1	22:00	0:00	15 graden, half bewolkt, droog, 2 bf
07-06-2018	vliegroute 3 en 2	22:00	0:00	15 graden, half bewolkt, droog, 2 bf
31-08-2018	vliegroute 1 en 2	4:00	6:00	11 graden, mistig, bewolkt, 0 bf
04-09-2018	vliegroute 3 en 4	21:20	23:20	21 graden, bewolkt, droog, 2 bf

3.2 Amfibieën

Uit de quickscan van 2018 is gebleken dat er sloten aanwezig zijn in het plangebied die geschikt zijn voor heikikker, poelkikker en rugstreeppad.

Heikikker

Bij het uitvoeren van het ecologisch onderzoek naar de heikikker is het kennisdocument heikikker van BIJ12 gevolgd [6]. Dit houdt in dat er twee avondbezoeken in maart onder goede weersomstandigheden plaats hebben gevonden. Hierbij is bij alle aanwezige watergangen binnen het plangebied geluisterd naar kooractiviteit. Aansluitend is met behulp van een schepnet in mei en in juni in alle aanwezige watergangen binnen het plangebied gevist op zoek naar gemetamorfoseerde exemplaren van de heikikker (zie tabel 3).

Poelkikker

Bij het uitvoeren van het ecologisch onderzoek naar de poelkikker is het kennisdocument poelkikker van BIJ12 gevolgd [7]. Dit houdt in dat in mei twee avondbezoeken plaats hebben gevonden waarbij in alle aanwezige watergangen binnen het plangebied geluisterd is naar kooractiviteit van deze soort (zie tabel 3).

Rugstreeppad

Het onderzoek naar rugstreeppad is uitgevoerd volgens de methode beschreven in het kennisdocument rugstreeppad van BIJ12 [8]. Dit houdt in dat 3 avondbezoeken hebben plaatsgevonden (2 uur vanaf zonsondergang) tijdens de voortplantingsperiode (15 april tot en met eind juli 2018). Hierbij is geluisterd naar kooractiviteit. Tijdens deze bezoeken zijn ook platen, boomstammen en ander materiaal omgedraaid om eventuele verstopte rugstreeppadden waar te nemen.

Tabel 3: Bezoekdata van het rugstreeppad onderzoek met begin en eindtijden.

Datum	Activiteit	Tijd
23-03-2018	Heikikker Kooractiviteit	19:00 – 22:00
06-04-2018	Heikikker Kooractiviteit	20:30 – 23:30
19-04-2018	Heikikker larven vissen + poelkikker kooractiviteit	20:30 – 23:30
10-05-2018	Poelkikker en rugstreeppad kooractiviteit	21:00 – 00:00
05-07-2018	Poelkikker en rugstreeppad kooractiviteit	22:00 – 00:00

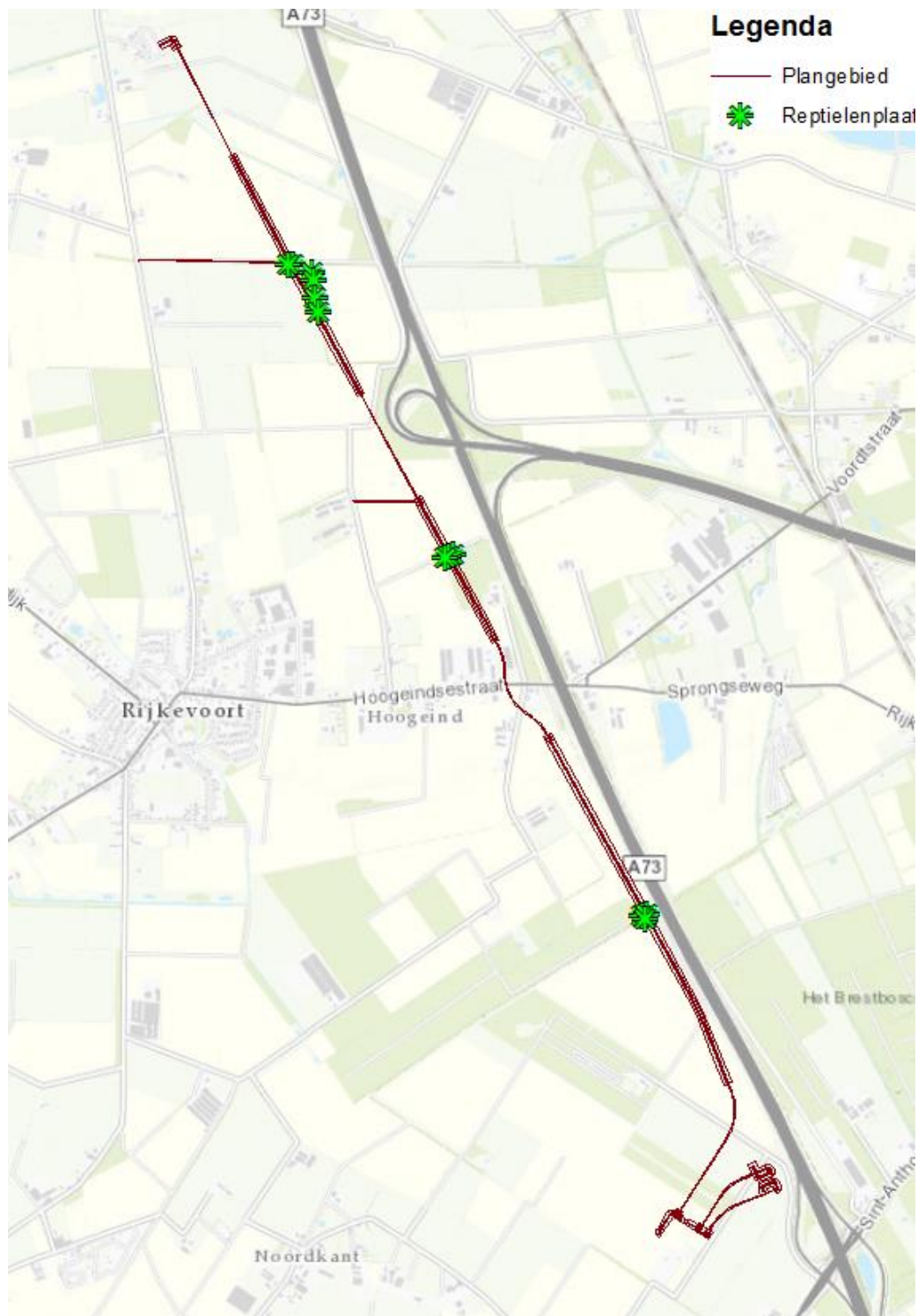
3.3 Hazelworm

Uit de quickscan van 2018 is gebleken dat het plangebied geschikt is als leefgebied voor de hazelworm. Het gaat hier voornamelijk om de houtwallen in het plangebied.

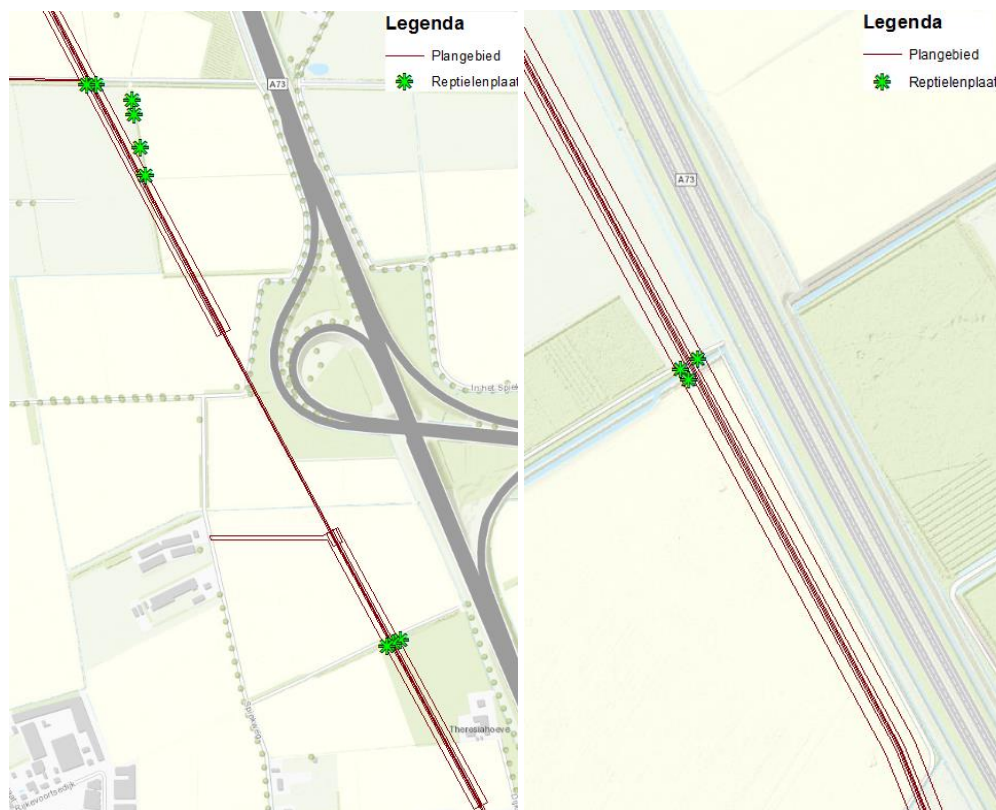
Om de aanwezigheid van de hazelworm aan te tonen of uit te sluiten is de methode beschreven in de soortenprotocollen 2017 van het netwerk groene bureaus gebruikt. Dit houdt in dat er in totaal 12 reptielenplaten geplaatst zijn. Deze zijn verspreid over de 4 houtwallen binnen het plangebied geplaatst (figuur 6 en 7). De platen zijn 4 maal gecontroleerd met een totale tijdsduur van een maand tussen het eerste en laatste bezoek.

De grootste kans om hazelwormen te zien zonnen is in mei. De rest van het jaar zijn ze goed te vinden schuilend onder materiaal (RAVON). In augustus zijn de jonge hazelwormen op pad en goed te vinden wanneer ze aanwezig zijn in het gebied. [9]

Naast reptielenplaten is ook in de omgeving gekeken naar hazelwormen. Materiaal is omgedraaid en eventuele zonlocaties zijn bekeken.

Figuur 6: Locaties van reptielenplaten.

Figuur 7: Locaties van reptielenplaten. (ingezoomd) Links: bovenste locaties. Rechts: onderste locatie.

De platen zijn bezocht in de ochtend om de grootste kans te creëren om de hazelwormen te zien (tabel 4).

Tabel 4: Bezoekdata van het hazelworm onderzoek met begin en eindtijden.

Datum	Activiteit	Tijd
19-04-2018	Platen leggen	12:00
30-04-2018	Controle	08:00
10-05-2018	Controle	08:00
31-08-2018	Controle	06:30
04-09-2018	Controle + ophalen platen	21:00

3.4 Kleine marterachtigen

In de ecologische quickscan is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar kleine marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing). De gevarieerde omgeving van open land met ruige bermen en houtwallen is geschikt leefgebied voor deze soorten. Het nader onderzoek is conform de handreiking kleine marters van de provincie Noord-Brabant [2] uitgevoerd middels een nadere visuele habitatgeschiktheidsbeoordeling. Hierbij is gelet op aanwezigheid van dekking en vaste rustplaatsen. Er is geen cameraonderzoek uitgevoerd. Het ruimtebeslag van de voorgenomen ontgravingen ter plaatse van de houtwallen is namelijk kleiner dan 1 ha. Ook is er geen sprake van permanente doorsnijding van leefgebied; na de ontgraving wordt het gat dichtgemaakt en herplant. Volgens de handreiking kleine marters van de provincie Noord-Brabant is er daardoor geen aanvullend onderzoek middels gebruik van camera's nodig [2].

4 Resultaten

4.1 Vleermuizen

De vier vliegroutes (zie figuur 4) zijn onderzocht op gebruik door vleermuizen.

Vliegroute 1 en 2

Vliegroute 1 en 2 worden voornamelijk gebruikt als foerageergebied door gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Enkele gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen en laatvliegers passeerden de bommenrij richting A73 in de avond. Dit gold voor beide vliegroutes.

Vliegroute 3

Vliegroute 3 werd sporadisch gebruikt als foerageergebied voor uitsluitend gewone dwergvleermuizen. Er zijn geen vleermuizen waargenomen die “cruise” gedrag vertoonden. Het gaat daarom om een niet essentiële vliegroute.

Vliegroute 4

Vliegroute 4 wordt gebruikt door een groot aantal vleermuizen als hop-over over de A73. Tijdens beide bezoeken is een groot aantal vleermuizen waargenomen waarvan ca. 100 gewone dwergvleermuizen, 5 ruige dwergvleermuizen, 25 laatvliegers, 1 gewone grootoorvleermuis, 2 rosse vleermuizen en een baardvleermuis. Het gaat om een essentiële vliegroute.

4.2 Amfibieën

Er is tijdens het onderzoek naar amfibieën geen heikikker, poelkikker of rugstreeppad aangetroffen. Wel zijn in enkele sloten kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker aangetroffen. Dit zijn soorten die algemeen vrijgesteld zijn bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten in de provincie Noord-Brabant.

4.3 Hazelworm

Er is tijdens het nader onderzoek geen hazelworm waargenomen. Ook in de omgeving zijn geen hazelwormen aangetroffen.

4.4 Kleine marterachtigen

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing) vastgesteld. Er zijn geen holen (zoals konijnenholen), boomwortels of opgestapeld materiaal aanwezig waar dieren in kunnen verblijven. Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied. Er is namelijk meer dan voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig. Een tijdelijke afname van het foerageergebied ter plaatse van de houtwallen leidt niet tot essentiële afname van foerageergebied.

4.5 Overige waarnemingen

Tijdens het onderzoek naar vleermuizen is een das waargenomen op de locatie aangegeven op figuur 8. Er zijn geen burchten of vluchtpijpen aangetroffen binnen en rondom het plangebied. Locatie van de waargenomen das wordt daarom gezien als een deel van het foerageergebied van de das. Dit maakt onderdeel uit van een groot foerageergebied en is gezien de schaalgrootte geen essentieel onderdeel.

Figuur 8: Locatie van de waargenomen das en de richting waarin deze liep.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Vleermuizen

Conclusie

Verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied. Effecten zijn daarmee ook uitgesloten.

Foerageergebied

Er zijn foerageergebieden aanwezig binnen het plangebied. In de omgeving zijn echter voldoende alternatieven aanwezig. Het gaat daarom niet om essentieel foerageergebied.

Vliegroutes

Vliegroute 4 is een essentiële vliegroute voor een groot aantal vleermuizen. Deze vliegroute is ook onderdeel van het NNN van de provincie Noord-Brabant. Door de werkzaamheden wordt de vliegroute onderbroken door de kap van bomen. Dit gat is minstens 35 meter. Door dit gat wordt de vliegroute over een grotere lengte onderbroken doordat het aansluit op een bestaand gat ter plaatse van de bovengrondse hoogspanningslijn. Hierdoor zijn er negatieve effecten op de functionaliteit van de vliegroute door vleermuizen omdat dieren het gat niet/moeizaam kunnen overbruggen. De effecten zijn in principe tijdelijk omdat in de eindsituatie weer beplanting wordt aangebracht. Wanneer tijdens de werkzaamheden in het donker gewerkt wordt kunnen vleermuizen ook verstoord worden door te gebruiken verlichting.

Vliegroute 1 en 2 worden gebruikt als vliegroute, maar minder intensief. Er zijn in dit geval ook alternatieve routes mogelijk. Het gaat daarom om een niet essentiële vliegroute.

Vliegroute 3 wordt niet gebruikt als vliegroute. Enkel als foerageergebied.

Vervolgstappen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Vervolgstappen zijn daarom ook niet nodig.

Foerageergebied

Er zijn geen essentiële foerageergebieden aanwezig binnen het plangebied. Vervolgstappen zijn daarom niet nodig. Wel dient vanuit de zorgplicht rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van vleermuizen. Dit kan door gebruik te maken van gerichte verlichting en niet na zonsondergang te werken in de omgeving van vegetatie.

Vliegroutes

In het geval van vliegroute 4 is er ontheffing nodig van de Wet natuurbescherming voor het (tijdelijk) vernietigen van een deel van de essentiële en intensief gebruikte

vliegroute. Ten behoeve van de ontheffing dienen er maatregelen genomen te worden om de effecten op deze vliegroute te mitigeren. Denk hierbij aan:

- Werken buiten de gevoelige periode van de vleermuizen (dit betekent werkzaamheden uitvoeren in de periode 15 november – 1 april) [3, 4 en 5]. Wanneer dit niet mogelijk is dient vleermuis geleiding (bijvoorbeeld in de vorm van een scherm) aangebracht te worden om de route ononderbroken te behouden tijdens de werkzaamheden;
- Herplaatsen van zo hoog mogelijke vegetatie na de werkzaamheden;
- Niet werken tussen zonsondergang en zonsopgang in de periode 1 april -15 november;
- Wanneer wel in het donker gewerkt wordt dient gerichte verlichting gebruikt te worden waarbij de omringende vegetatie niet verlicht wordt.

Voor vliegroute 1 en 2 is geen ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig, omdat het niet gaat om een essentiële vliegroute. Wel dienen vanuit de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) de maatregelen zoals bij vliegroute 4 getroffen te worden.

Vliegroute 3 wordt slechts gebruikt als foerageergebied. Hiervoor is het van belang dat er geen verstoring plaatsvindt middels nachtelijk gebruik van verlichting.

5.2 Amfibieën

Conclusie

Er zijn tijdens het onderzoek geen heikikkers, poelkikkers of rugstreeppadden aangetroffen binnen het plangebied. Effecten op deze soorten zijn daarmee ook uitgesloten. Wel zijn enkele algemene soorten amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Het gaat hier om kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker. Deze soorten kunnen verstoord worden en hun leefgebied kwijtraken wanneer sloten gedempt worden.

Vervolgstappen

Er dient bij het dempen van water rekening gehouden te worden met de aanwezige algemene soorten amfibieën binnen het plangebied. Dit valt onder de zorgplicht van de Wet natuurbescherming (artikel 1.11). Dit is mogelijk door bij het dempen van sloten vanuit één kant te werken zodat dieren kunnen vluchten.

5.3 Hazelworm

Conclusie

Tijdens het nader onderzoek zijn geen hazelwormen aangetroffen. Effecten worden daarmee ook niet verwacht.

Vervolgstappen

Er zijn geen hazelwormen aangetroffen. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is daardoor niet nodig. De omgeving is echter wel geschikt als leefgebied voor de soort. Geadviseerd wordt om takken e.d. die worden verwijderd bij de houtwallen na de werkzaamheden weer terug te plaatsen. Hierdoor wordt het potentiële leefgebied niet permanent aangetast.

Conclusie

Kleine marterachtigen

Er zijn geen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (wezel, bunzing, hermelijn) binnen het plangebied. Wel maakt het plangebied deel uit van foerageergebied van deze soorten. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied. Er is namelijk meer dan voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig. Hierdoor is er voor vernietiging van een deel van de houtwallen geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Vanuit de zorgplicht (Wnb artikel 1.11) dienen er wel maatregelen genomen te worden om effecten op kleine marterachtigen zoveel mogelijk te voorkomen.

Das

Er is tijdens het nader onderzoek een das waargenomen binnen het plangebied. Het gaat niet om een essentieel onderdeel van het leefgebied voor de das, echter kunnen de werkzaamheden de das verstoren. Het gaat hier voornamelijk om de gleuf die gegraven moet worden om de kabel onder de grond te plaatsen. Dit vormt mogelijk een barrière voor de das. Voorkomen moet worden dat dieren de gleuf niet uit kunnen.

Vervolgstappen

Er is geen ontheffing nodig op de Wet natuurbescherming wat betreft grondgebonden zoogdieren. Wel dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van das en kleine marterachtigen in de omgeving. Er dienen maatregelen opgesteld te worden om de effecten op deze soorten te mitigeren. Denk hierbij aan:

- Verwijderde grondvegetatie en takken terugplaatsen na de werkzaamheden;
- Ecologische begeleiding bij het verwijderen en terugplaatsen van vegetatie;
- Het minimaliseren van de periode waarin de geul voor de kabel open ligt;
- Het plaatsen van grasmatten in de geul om dassen de kans te geven om de geul weer uit te klimmen. (elke 50 meter een grasmat van 2 meter breed);
- Werkzaamheden binnen 100 meter van een houtwal uitvoeren buiten de gevoelige periode van dassen en kleine marterachtigen (globaal 1 juli – 1 december);
- Niet werken tussen zonsondergang en zonsopgang.

Ook dient rekening gehouden te worden met algemene soorten grondgebonden zoogdieren. Dit valt onder de zorgplicht van de Wet natuurbescherming (Wnb artikel 1.11). Dit kan door vegetatie verwijderen en grondwerkzaamheden vanuit één kant uit te voeren zodat de dieren de kans krijgen om te vluchten.

5.5 Samenvatting

Beschermde soorten

In het plangebied zijn dassen aanwezig (foerageergebied) en mogelijk ook kleine marterachtigen (foerageergebied). Van deze soorten zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied. Verder zijn in het plangebied vliegroutes van vleermuizen aanwezig; dit betreft 1 essentiële en 3 niet essentiële vliegroutes. In de wateren komen algemene amfibieënsoorten voor.

Ontheffing

Voor de aantasting van de essentiële vliegroute (vliegroute 4 in figuur 4) is ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Maatregelen

Er worden maatregelen geadviseerd ten behoeve van vleermuizen, dassen, kleine marterachtigen, algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Deze zijn beschreven in paragraaf 5.1 t/m 5.4. In de quickscan zijn ook maatregelen voor algemene soorten broedvogels en vogels met jaarrond beschermde nesten beschreven.

De maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

In tabel 4 staan de conclusies samengevat.

Tabel 4: Conclusies en aanbevelingen m.b.t. beschermde soorten (Wet natuurbescherming)

	Aanwezig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Planten	Nee	Nee
Broedvogels	Ja	Nee mits verwijderen beplanting buiten broedseizoen
Vogels jaarrond beschermd	Nee	Nee. De nabijgelegen roekenkolonie mag niet verstoord worden.
Grondgebonden zoogdieren: kleine marterachtigen en das (foerageergebied)	ja	Nee. Er dienen wel maatregelen genomen te worden voor deze soorten. Denk hierbij aan: - Verwijderde grondvegetatie en takken terugplaatsen na de werkzaamheden; - Ecologische begeleiding bij het verwijderen en terugplaatsen van vegetatie; - Het minimaliseren van de periode waarin de geul voor de kabel open ligt; - Het plaatsen van grasmatten in de geul om dassen de kans te geven om de geul weer uit te klimmen. (elke 50 meter een grasmatt van 2 meter breed); - Werkzaamheden binnen 100 meter van een houtwal uitvoeren buiten de gevoelige periode van dassen en kleine marterachtigen (globaal 1 juli – 1 december); - Niet werken tussen zonsondergang en zonsopgang.
Grondgebonden zoogdieren: vrijgestelde soorten	Ja	Nee. Er dient wel rekening gehouden te worden met de aanwezige algemene soorten grondgebonden zoogdieren. Dit valt onder de zorgplicht van de Wet natuurbescherming (Wnb artikel 1.11). Dit kan door vegetatie verwijderen en grondwerkzaamheden vanuit één kant uit te voeren zodat de dieren de kans krijgen om te vluchten.

	Aanwezig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Vleermuizen vliegroues/ foerageergebied	Ja	Ja, voor vliegroue 4 (aantasting van essentiële vliegroue). Voor vliegroue 1, 2 en 3 is geen ontheffing benodigd maar dienen wel maatregelen te worden genomen om verstoring door licht te voorkomen. Voor vliegroue 4, 1 en 2 zijn maatregelen nodig om de functionaliteit van de vliegroue te garanderen. Denk hierbij aan: - Werken buiten de gevoelige periode van de vleermuizen (dit betekent werkzaamheden uitvoeren in de periode 15 november – 1 april) [3, 4 en 5]. Wanneer dit niet mogelijk is dient vleermuis geleiding (bijvoorbeeld in de vorm van een scherm) aangebracht te worden om de route ononderbroken te behouden tijdens de werkzaamheden; - Herplaatsen van zo hoog mogelijke vegetatie na de werkzaamheden; - Niet werken tussen zonsondergang en zonsopgang in de periode 1 april -15 november; - Wanneer wel in het donker gewerkt wordt dient gerichte verlichting gebruikt te worden waarbij de omringende vegetatie niet verlicht wordt.
Vleermuizen verblijfplaatsen	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee
Amfibieën	Alleen vrijgestelde soorten	Nee. Er dient wel rekening gehouden te worden met de aanwezige algemene soorten amfibieën binnen het plangebied. Dit valt onder de zorgplicht van de Wet natuurbescherming (Wnb artikel 1.11). Dit is mogelijk door bij het dempen van sloten vanuit één kant te werken zodat dieren kunnen vluchten.
Vissen	Nee	Nee
Ongewervelden	Nee	Nee

6 Bronnen

1. Gaag, D.O. van der, 2018. Versterken 150kV-net Haps-Boxmeer-Venray: quickscan ecologie. Movares. kenmerk: B85-DGA-KA-1800004
2. Bouwens,. 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant
3. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12 juli 2017
4. Kennisdocument ruige dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12 juli 2017
5. Kennisdocument rosse vleermuis, versie 1.0. BIJ12 juli 2017
6. Kennisdocument heikikker, versie 1.0. BIJ12 juli 2017
7. Kennisdocument poelkikker, versie 1.0. BIJ12 juli 2017
8. Kennisdocument rugstreeppad, versie 1.0. BIJ12 juli 2017
9. http://www.warf.nl/de_hazelworm_i (bezocht op 23-09-2018)

Colofon

Opdrachtgever Tennet TSO BV

Uitgave Movares Nederland B.V.

Divisie Ruimte, Mobiliteit en Infra
Afdeling Planontwikkeling en Bouwprocessen: Omgeving en Conditionering

Daalseplein 100
3511SX Utrecht

Telefoon 06 - 12836831

Ondertekenaar Dolf van der Gaag
Adviseur Ecologie

Projectnummer RA131587

Kenmerk B85-DGA-KA-1800029

© 2018, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.